

SOCIJALNA AKTIVACIJA ZA ZAGOTAVLJANJE ZDRAVEGA, VARNEGA IN DOSTOPNEJŠEGA ČEZMEJNEGA OBMOČJA

februar, 2020.

VLOGA MENTORJA PRI IZVAJANJU SOCIALNE AKTIVACIJE

Čezmejne
delavnice z
usposabljanjem:

MODUL 5 (februar
2020., Varaždin)
**Socialna aktivacija
za preprečevanje
revščine in
socialne
izključenosti**

PRIHAJAJOČE
AKTIVNOSTI:

**Preizkušanje
modela socialne
aktivacije v praksi.**

**Vse aktivnosti
projekta lahko
spremljate na
povezavi:**

[2SoKroG NOVICE](#)

Poudarek v socialnem mentorstvu je na krepitvi vloge posameznikov s pomočjo mentorskega odnosa, z vplivanjem na spremembo statusa iz položaja socialne in ekonomske izključenosti do vključenosti v družbo.

Upravičenci do socialnega varstva so najbolj socialno izključeni in s tem najbolj oddaljeni od trga dela, saj so v veliki večini primerov socialno izključeni brez socialne mreže, kar pomeni, da imajo nizke dohodke, nižjo življenjsko raven, slabše bivalne razmere, kar prispeva k temu, da so pogosto pretrgali vse socialne vezi. Takšne osebe bi bilo treba zagotovo aktivirati, motivirati za obvladovanje in premagovanje osebnih kriz in jim dati možnost, da izrazijo svoje potrebe in prevzamejo odgovornost. Za učinkovito socialno aktivacijo je potreben razvoj storitev v lokalni skupnosti, kajti zelo je pomembno, da te storitve temeljijo na njihovih potrebah, da bi dosegli boljše usmerjanje pomoči in s tem večjo učinkovitost. Kot primer dobre prakse je socialno mentorstvo.

Socialno mentorstvo izboljšuje individualiziran in partnerski odnos med socialnimi delavci in dolgotrajno brezposelnimi prejemniki denarne socialne pomoči. Socialno mentorstvo je usmerjeno v prepoznavanje njihovih potreb, priložnosti ter njihovih potencialov, saj se veliko vlaga v njihovo opolnomočenost in motivacijo. Na takšen način in s takšnim pristopom želijo razširiti doseg socialno ogroženih ljudi, hkrati pa vodjem primerov zagotoviti dodatne informacije, da jim lahko zagotovijo pomoč.

Služba socialnega mentorstva sledi načelom stroke socialnega dela, ves čas koordinira ter dopolnjuje že obstoječe dejavnosti centra za socialno varstvo izpopolnjuje

pomembnost potrebe medsektorskega dela in sodelovanja z drugimi ponudniki socialnih storitev, ter spodbuja k aktivnemu vključevanju uporabnikov pri premagovanju lastne socialne izključenosti.

Zato je treba pri spodbujanju socialne vključenosti z opolnomočenjem posameznika zagotoviti varnost zaposlitve, dostop do storitev in povezavo z družino, prijatelji, delom in lokalno skupnostjo.

„Ključ do uspešnega vodenja je vpliv na spremembo in ne avtoriteta.“

(W. BLAKE)

MODEL SOCIALNE AKTIVACIJE NA HRVAŠKEM: ISKUŠNJE IN PRIMERI DOBRE PRAKSE

Ključne zainteresirane strani, ki se ukvarjajo s socialnimi vprašanji, so prepoznale potrebo po socialni aktivaciji v Republiki Hrvaški, to je socialno mentorstvo kot inovativni model dela, zato se je izvajal projekt "Vzpostavitev podpore socialni vključenosti in zaposlovanju socialno ogroženih in marginaliziranih skupin" v obdobju od 2010 do 2012 v okviru »IV. Komponente IPA«, kjer je bil European Profile S.A. iz Grčije vodja mednarodnega konzorcija.

Poleg takratnega Ministrstva za zdravje in socialno varstvo kot projektnega partnerja so bili upravičenci projekta tudi Center za socialno varstvo (CZSS), Hrvaški zavod za zaposlovanje (HZZ) in drugi deležniki, medtem ko so socialno ogrožene in marginalizirane skupine bili končni uporabniki projekta.

Izvedene projektne aktivnosti so vključevale analizo obstoječih praks, fokusne skupine z zainteresiranimi

stranmi (8 delovnih skupin), izobraževanje 21 + 60 socialnih delavcev iz CSD s pomočjo 3 modulov, seminarje in javne razprave, pilotno izvajanje modela v praksi, kampanjo za ozaveščanje o socialni vključenosti v medijih; izdelan je bil tudi Priročnik [za mentorje](#) in [Protokol o sodelovanju med CZSS in HZZ](#) ter organizirano študijska potovanja.

Odgovorno Ministrstvo za demografijo, družino, mladino in socialno politiko ponovno od leta 2018 objavlja razpise v okviru Evropskega socialnega sklada (ESS), ki spodbuja razvoj modela socialnega mentorstva (SM). Odobrilo je številne projekte, ki vključujejo uporabo socialnega mentorstva, razvijajo se novi načini uveljavljanja SM v praksi, izvajajo se usposabljanja novih strokovnjakov za socialne mentorje. Hrvaško združenje socialnih delavcev

je v predlog novega Zakona o socialnem varstvu tudi predlagalo uvedbo storitev SM.

Ključni izzivi, povezani s trajnostjo modelov socialnega mentorstva na ravni centrov za socialno delo, vključujejo reorganizacijo njihovega dela, povezovanje/mreženje, usklajevanje in socialno načrtovanje na ravni lokalnih skupnosti, medtem ko je na sistemski ravni ključni izziv, da se uveljavijo v ključnih dokumentih.

Več o tej temi najdete na naslednjih povezavah:

- 1) [Ministrstvo za demografijo, družino, mladino in socialno politiko RH](#)
- 2) [Hrvaško združenje socialnih delavcev](#)

CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB ČAKOVEC: Vloga in koristi sodelovanja v projektu 2SoKroG

*Socialna aktivacija -
Socialno mentorstvo so
»usta« za pogovor, »uho«
za poslušanje in
»potiskanje« v pravo smer.*

S sodelovanjem v projektu 2SoKroG bodo uslužbenci Centra za socialno delo Čakovec, ki na področju svojega delovanja delajo s socialno ogroženimi in marginaliziranimi osebami, pridobili nova znanja in kompetence za boljše opravljanje dela. Vključitev marginaliziranih skupin prebivalstva v obliko socialnega podjetništva bo prispevala k povečanju življenjskega standarda, socialni vključenosti, reševanju revščine in večjim zaposlitvenim možnostim.

Uporaba inovativnega modela socialne aktivacije v okviru projekta 2SoKroG bo spremenila odnos med zaposlenimi v javnih zavodih in socialno ogroženimi in marginaliziranimi osebami.

ZAŠČITA MENTALNEGA ZDRAVLJA Z SOCIALNIM (DELOVNIM) AKTIVIRANJEM SOCIALNO OGROŽENIH OSEB

Socialna izključenost in revščina sta povezana s psihičnimi boleznimi tako, da revščina ne vodi neposredno do bolezni, vendar lahko sproži druge motnje razpoloženja kot je nagnjenost k alkoholizmu in druge zasvojenosti, da ublažijo težave, v katerih se človek znajde. Vsi smo ogroženi v odnosu do tveganj v zdravju in bolezni, kadar so nekatere skupine bolj ranljive.

V tem pogledu so najbolj prizadeti starejši, Romi in njihovi otroci, revni,

dolgotrajno brezposelni in brezdomci, glede na njihov psihološki profil pa je glavna značilnost depresija. Te kategorije so pogosto daleč od ozaveščenosti javnosti, ogrožene in stigmatizirane, zato je pomembno, da jih vključimo, da bi izstopili iz "začaranega kroga".

Aktivacija z delovnim angažmajem izboljšuje motorične, zdravstvene, mentalne in socialne komponente ter predstavlja »nekakšen« terapevtski proces. Delovna aktivacija prispeva k mentalni in psihični stabilnosti ter

pozitivno vpliva na samozavest in fizično zdravje.

Prav tako predstavlja zdravje za skupnost, vendar bi morala skupnost skrbeti za spremembo ali zmanjšanje vpliva dejavnikov, ki ovirajo kakovost življenja »strank«. V zvezi s tem je potrebno vse več pozornosti nameniti potrebam družbenega napredka v smeri zaščite mentalnega zdravja.

Projekt 2SoKroG

Projekt je v okviru Programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Hrvaška sofinanciran iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Projekt 2SoKroG prioriteto obravnava področje socialno varstvenih in zaposlitvenih storitev s ciljem krepitev partnerstva javnih institucij in deležnikov na področju socialne aktivacije. Cilj socialne aktivacije je pomagati dolgotrajno brezposelnim in dolgotrajnim prejemnikom DSP, da se (ponovno) aktivno vključijo v družbo, če je le mogoče tudi v zaposlitev, tako postanejo bolj motivirani za življenjske spremembe in izboljšajo psihosocialno zdravje.

Za izboljšanje in nadgradnjo javnih storitev z modelom socialne aktivacije pa je ključno zagotoviti krepitev medsektorskega partnerstva, dvig institucionalnih zmogljivosti javnih institucij (Centri za socialno delo, Uradi za delo), razvoj kompetenc in ustrezna usposobljenost uslužbencev javnih storitev, s pomočjo katerih se bodo ranljive ciljne skupine ob koncu socialne aktivacije usposobile za uspešnejše vključevanje na trg dela.

REZULTATI PROJEKTA

Več o samem projektu:

<https://www.bistra.si/2sokrog>

<https://www.facebook.com/2SoKroG>

Kontakti:

Klavdija Rižnar: klavdija.riznar@bistra.si

Ivana Knez: ivana.knez@redea.hr

- vzpostavljene in okrepljene čezmejne strukture sodelovanja javnih institucij in vertikalna povezanost na področju socialne aktivacije,
- razvoj in testiranje inovativnega modela socialne aktivacije v Centrih za socialno delo in Uradih za delo s ciljem opolnomočenja ranljivih ciljnih skupin za večjo socialno in zaposlitveno vključenost (v socialnem podjetništvu in drugih prilagojenih trgih dela čezmejnega območja),
- razvoj kompetenc in veščin javnih uslužbencev za izvajanje socialne aktivacije za zagotavljanje zdravega in varnega okolja na čezmejnem območju,
- izboljšanje pravočasne prepoznavnosti državljanov za različna tveganja zdrsa v revščino preko preventivnega programa in (ne)medijske kampanje,
- prenos čezmejnih rezultatov, izkušenj in v projektu razvitih praks na druga območja in interesna področja.